

ESPOON SEUDUN YMPÄRISTÖTERVEYDEN OHJEITA ROTTIEN TORJUNTAAN

Hiiret, myyrät ja rotat ovat yleisimpiä torjuttavia jyrsijöitä asunnoissa, kesämökeissä ja ulkorakennuksissa. Rotat aiheuttavat vahinkoa saastuttamalla elintarvikkeita sekä sotkemalla tiloja ulosteilla. Lisäksi rotat voivat aiheuttaa huomattavaa vahinkoa rakenteille, kaapeleille, laitteille ja pakkauksille. Ne pystyvät jyrsimään hampaillaan puuta, muoveja, pehmeitä metalleja ja jopa betonia. Jyrsijät lisääntyvät nopeasti ja iso jyrsijäpopulaatio aiheuttaa suuria haittoja elinympäristössään. Yksittäisiä rottahavaintoja ei yleensä pidetä terveyshaittana, joka aiheuttaisi toimenpiteitä. Mikäli rottia on niin paljon, että niistä voi aiheutua terveyshaittaa, voi kunnan terveydensuojeluviranomainen määrätä tarvittavia toimenpiteitä vahinkoeläinten hävittämiseksi.

Terveydensuojelulain (763/1994, 31 §) mukaan kiinteistön omistaja tai haltija on tarvittaessa velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin rottien, hiirien ja muiden haittaeläinten hävittämiseksi kiinteistöltä ja myös hoidettava kiinteistöä siten, että haittaeläinten pesiytyminen ja ravinnon saanti estyy.

Mikäli kiinteistöllä havaitaan rottia, asiasta tulee ilmoittaa kiinteistön omistajalle (isännöitsijälle). Omakotialueella ongelmasta kannattaa keskustella naapureiden kanssa, ja ryhtyä torjuntatoimenpiteisiin yhtäaikaaisesti.

Ennaltaehkäisy

Rottien esiintymiseen vaikuttavat ravinto ja saatavilla olevat suojapaikat. Myös erilaiset maankaivuutyöt saattavat aiheuttaa rottien liikehdintää. Rottien asuinpaikat ovat tunnistettavissa sen maastoon jättämistä jäljistä kuten ulosteista. Rottien tiedetään liikkuvan päivittäisillä ravinnonhakumatkoillaan satoja metrejä ja uusia asuinpaikkoja etsiessään jopa kilometrejä.

Jätehuolto

Rottien torjunnassa ennaltaehkäisy on tärkeää. Kiinteistön jätehuolto tulee järjestää siten, että eläimet eivät pääse jäteastiaan tai kompostoriin, jossa on keittiöbiojätettä. Jäteastioiden tulee olla siistejä ja niiden kansien tulee olla aina suljettuina. Kompostointi tulee hoitaa siten, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle ja terveydelle. Kun kompostoidaan keittiöbiojätettä ja käymäläjätettä, tulee tehdä kompostointi-ilmoitus HSY:lle.

<https://www.hsy.fi/fi/asukkaalle/lajittelujakierratys/pientalon-jatehuolto/Sivut/Kompostointi.aspx>

Lintujen ruokinta

Jos alueella on rottia, mahdollinen lintujen ruokinta kannattaa lopettaa. Ruokintaa ei tule järjestää suoraan maasta. Lintujen ruokintapaikoilla maahan varisseet siemenet houkuttelevat jyrsijöitä, joten ruokintapaikat tulisi pitää siistinä. Olisi hyvä myös suosia sellaisia ruokintalaitteita, joihin jyrsijät eivät pääse. Lintujen talviruokinta-ajosta lisää osoitteessa: <https://www.birdlife.fi/lintuharrastus/talviruokinta/aloittaminen-ja-lopettaminen/>

Ravinnon lisäksi rotta tarvitsee pesimäpaikkoja. Rotat suosivat kosteita, maanläheisiä paikkoja, joihin ne voivat kaivaa maanalaisia käytäviä. Romu- ja lehtikasat tulisi siivota pois, sillä ne tarjoavat hyvän suojan rottapaikoille.

Elintarvikkeet sekä lemmikkien ruuat tulisi varastoida siten, että jyrsijät eivät pääse niihin käsiksi.

Jyrsijöiden sisäänpääsy rakennuksiin kannattaa estää tilkitsemällä raot sekä tarvittaessa asentaa riittävän tiheä verkko.

Jos ennaltaehkäisy ei auta hiiriä ja rottia voidaan hävittää loukuttamalla. Tappoloukkujen on oltava riittävän tehokkaita, jotta pyydystettävä eläin ei joudu kärsimään. Loukku tulee sijoittaa siten, ettei se vahingoita muita ja se tulee tarkistaa päivittäin. Loukkua ei kannata käsitellä paljain käsin, koska ihmisen käsistä tarttuva haju voi pitää jyrsijät kaukana loukusta.

Hävittäminen

Myrkyt käyttö on viimeisin vaihtoehto jyrsijöiden hävittämiseen, koska ne voivat olla riski mm. lapsille ja lemmikeille. Tietoa myrkyt käyttöä jyrsijöiden torjunnassa löytyy Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sivuilta, tiedote tuhoistorjuntamyrkyistä (https://tukes.fi/artikkeli/-/asset_publisher/vaarallisimmat-jyrsijamyryt-poistuneet-kuluttajakaytosta) ja jyrsijamyryt. (<https://tukes.fi/kodin-ja-puutarhan-tuholaiset/jyrsijamyryt>). Varoitus rottien myrkytyksestä on asetettava näkyville.

Kuluttajakäyttöön ei ole hyväksytty jyrsijamyrytjä rottien tai myyrien torjuntaan. Rotat ja myyrät tulee hävittää loukuttamalla. Mikäli tämä ei onnistu, ota yhteyttä [tuholistorjuntayritykseen](#).

Suurin osa jyrsijamyrytistä on poistunut kuluttajien saatavilta. Tämä johtuu siitä, että jyrsijamyryt on luokiteltu lisääntymiselle vaaralliseksi ja ne kertyvät myrkyttyneitä jyrsijöitä syöviin petoeläimiin.

Ammattikäyttäjille rekisteröityjä jyrsijamyrytjä saa myydä ja markkinoida vain tuhoistorjuntatuotannon suorittaneille henkilöille tai maanviljelijöille, jotka ovat suorittaneet kasvisuojelutuotannon ja torjuvat jyrsijöitä omassa maataloustoiminnassaan.

Kuva: JC Schou, Biopix, CC-BY-NC-3.0

Kuva: Jean-Jacque Boujot, CC-BY-SA-2.0

<http://www.vieraslaajit.fi/lajit/MX.49649/show>